

Basis begrippenlijst Omgevingswet

Voor een uitgebreide begrippenlijst: <https://iplo.nl/regelgeving/abc-omgevingswet/begrippenlijst/?BegripAll=true>

Anders werken

De Omgevingswet vraagt een manier van werken die voor sommige overheden, ambtelijk en bestuurlijk, anders is: integraal, in samenhang en afstemming. Het vraagt flexibiliteit met oog voor wat kan en mag. En het is de bedoeling dat overheden plannen en beleid maken, uitvoeren en evalueren in samenwerking met de samenleving. [Meer informatie.](#)

Binnenplanse omgevingsplanactiviteit

De binnenplanse omgevingsplanactiviteit omvat alle activiteiten waarvoor de gemeente in het omgevingsplan bepaalt dat het uitvoeren ervan zonder omgevingsvergunning verboden is. [Meer informatie.](#)

Bruidsschat

De term 'bruidsschat' wordt gebruikt voor de regels die het Rijk als onderdeel van het Invoeringsbesluit Omgevingswet automatisch toevoegt aan elk omgevingsplan en aan elke waterschapsverordening. In de bruidsschat staan onderwerpen waarvoor het Rijk geen direct werkende regels heeft gemaakt. Het is een bijzondere vorm van overgangsrecht. De bruidsschat is onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. [Meer informatie.](#)

Buitenplanse omgevingsplanactiviteit

De buitenplanse omgevingsplanactiviteit omvat alle activiteiten die in strijd zijn met de regels van het omgevingsplan. [Meer informatie.](#)

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is de digitale ondersteuning van de Omgevingswet. De centrale spil is het Omgevingsloket. [Meer informatie.](#)

Handhaving

Het door communicatie en toezicht bewerkstelligen en zonnig met de toepassing van bestuurlijke, strafrechtelijke en/of privaatrechtelijke middelen bereiken dat de (milieu)regelgeving wordt nageleefd.

'Ja, mits'-principe

De Omgevingswet beoogt niet alleen het waarborgen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Het wil ook ruimte maken voor ontwikkelingen. Dit betekent voor overheden een andere houding naar burgers en bedrijven met initiatieven. Het 'ja, mits'-principe, in plaats van het 'nee, tenzij'-principe. [Meer informatie.](#)

Mer-richtlijn

Europese richtlijn die zorgt voor een voorafgaande beoordeling van de milieueffecten van projecten.

Omgevingsbesluit

Het Omgevingsbesluit regelt in aanvulling op de Omgevingswet onder meer welk bestuursorgaan het bevoegd gezag is om een omgevingsvergunning te verlenen en welke procedures gelden. Daarnaast regelt dit besluit wat de betrokkenheid is van andere bestuursorganen bij de besluitvorming. Het regelt ook een aantal op zichzelf staande onderwerpen, zoals de milieueffectrapportage en financiële bepalingen. [Meer informatie.](#)

Omgevingsloket

Het Omgevingsloket is onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden kunnen hier snel zien wat mag in de fysieke leefomgeving. Dit kan door Omgevingswetdocumenten te bekijken of door via vragenbomen te checken welke vergunning-, meldings- of andere informatieplicht er op een locatie geldt voor een initiatief. Ook kunnen initiatiefnemers een vergunning aanvragen via het loket.

Omgevingsplan

Het omgevingsplan bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die de gemeente stelt binnen haar grondgebied. Per gemeente is er één omgevingsplan. [Meer informatie.](#)

Omgevingsplan, nieuw deel

Het nieuwe deel van het omgevingsplan is het deel dat na inwerkingtreding van de Omgevingswet is vastgesteld 'met het oog op de doelen van de wet' (artikel 2.1 lid 1 Omgevingswet). Dit deel van het omgevingsplan voldoet aan de instructieregels en digitale standaarden. [Meer informatie.](#)

Omgevingsplan, tijdelijk deel

Het tijdelijk deel van het omgevingsplan is het omgevingsplan dat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet aanwezig is op grond van het overgangsrecht. Het betreft hier de bestaande planologische regels, zoals bijvoorbeeld bestemmingsplannen, gemeentelijke verordeningen en de regels uit de bruidsschat. [Meer informatie.](#)

Omgevingsplanactiviteit

De omgevingsplanactiviteit kent 2 vormen:

Binnenplanse omgevingsplanactiviteit: dit is een activiteit waarvoor de gemeente in het omgevingsplan bepaalt dat het uitvoeren zonder omgevingsvergunning verboden is.

Buitenplanse omgevingsplanactiviteit: dit is een activiteit die in strijd is met de regels van het omgevingsplan.

Omgevingsvergunning

Eén van de uitgangspunten van de Omgevingswet is om zoveel mogelijk activiteiten te regelen met algemene regels. In sommige gevallen moet een initiatiefnemer (burger, bedrijf, overheid) een melding doen voordat de activiteit mag worden uitgevoerd.

Daarnaast is een beperkt aantal activiteiten is vergunningplichtig. In die gevallen moet de initiatiefnemer een omgevingsvergunning aanvragen. [Meer informatie.](#)

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving. Deze wordt opgesteld door het Rijk, de provincie en de gemeente. Een omgevingsvisie gaat onder andere in op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel. [Meer informatie.](#)

Omgevingswaarde

Een omgevingswaarde is één van de instrumenten waarmee overheden het beleid van een omgevingsvisie kunnen uitvoeren. Hiermee kan de gemeente, provincie of het Rijk de kwaliteit vastleggen die ze voor de fysieke leefomgeving wil bereiken. Deze kwaliteit moet objectief vast te stellen en kwantitatief meetbaar zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om waarden voor de luchtkwaliteit of de waterkwaliteit.

Project

In onderdeel A van de bijlage van de Omgevingswet staat het begrip 'project'. Daarmee bedoelt de wetgever alle activiteiten die in de leefomgeving plaatsvinden, zoals het bouwen van bouwwerken, installaties of andere werken. Ook delfstofwinning is een project.

Een project kan een initiatief zijn van burgers, van bedrijven of overheden. Ook een samenwerkingsverband van deze partijen kan projecten uitvoeren.

Seveso-inrichting

Een Seveso-inrichting is een locatie die onder de Seveso-richtlijn valt vanwege de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen.

De richtlijn is opgesteld naar aanleiding van de ramp in het Italiaanse Seveso in 1976. [Meer informatie.](#)

Toepasbare regels

In het Digitaal Stelsel Omgevingswet kunnen burgers en bedrijven straks antwoord krijgen op vragen als: 'Mag ik op deze locatie mijn initiatief starten? Of heb ik daar een vergunning voor nodig?'

Initiatiefnemers doorlopen hiervoor vragenbomen in het Omgevingsloket. Om deze vragenbomen zo gebruiksvriendelijk mogelijk te laten werken moeten overheden hun juridische regels omzetten naar toepasbare regels. Deze toepasbare regels moeten ze aanleveren aan het digitaal stelsel Omgevingswet volgens de Standaard toepasbare regels (STTR).

Toepasbare regels zetten de initiatiefnemer en zijn activiteiten centraal. Juridische regels zetten meer het (lokale) beleid centraal. Alle overheden moeten aan de slag met het opstellen van toepasbare regels. Ze moeten de juridische regels uit hun omgevingsplannen, omgevingsverordeningen en waterschapsverordeningen vertalen naar toepasbare regels.

Vergunningcheck

De vergunningcheck is één van de gebruikersfuncties in het Omgevingsloket. Met de vergunningcheck kunnen burgers en bedrijven controleren of ze vergunning nodig hebben voor hun initiatief. Dit gebeurt via vragenbomen met eenvoudige vragen en antwoorden. [Meer informatie.](#)

Zorgplicht

De zorgplicht in de Omgevingswet geldt voor overheden, bedrijven en burgers. De wet kent een algemene zorgplicht, een algemeen verbod en een specifieke zorgplicht.

De algemene zorgplicht houdt in dat zowel overheden, bedrijven als burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.

Het algemeen verbod houdt in dat het verboden is een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving (dreigen te) ontstaan.

Een specifieke zorgplicht is toegespitst op specifieke activiteiten voor concreet genoemde belangen.

Zoals het regelmatig legen van een lekbak. [Meer informatie.](#)